

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.	— fl.
Fél évre	4 kor.	— fl.
Negyed évre	2 kor.	— fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendőek.

Megjelenik
minden Kedden.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ajánkozásoknál eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fl. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyzsége szerint.

V. évfolyam.

Szászsebes, 1900. október 23.

4. szám.

Alapszabályaink módosítása.

Lapunk mult számában közöltük a m. kir. belügyministeriumnak abbeli határozatát, mely szerint utasítva lettünk nem csak az alakítandó Országos Erdészeti és Vadászati Altiszti Nyugdíj és Segély Egyesület alapszabályaiban előforduló némely lényegtelen hibák helyesbitésére és bizonyos pótintézkedések megtételére, hanem egyuttal arra is, hogy szakértő által matematikai alapon, tehát pontos kiszámítás útján mutassuk ki azt is, hogy vajjon az egyesület annak idején képes lesz-e megfelelni azoknak a kötelezettségeknek, melyeket tagjaival és azok hozzátartozóival szemben magára vállal, illetőleg hogy a bekövetkezendő terhek nem fogják-e anyagi erejét meghaladni, mely esetben annak saját sulya alatt kellene összeroskadnia.

Az alapszabályok egyes részeinek módosítására vonatkozó meghagyás teljesítése semmi akadályba nem ütközik és minden nagyobb nehézség nélkül keresztülvihető mivelet, annál nehezebb feladat azonban a második kérdés megoldása, mert itt a teendő számításoknak nincsen meg a teljesen megbízható biztos alapja, hanem egyenest rá vagyunk utalva a hozzávetőleges számításra.

Az ilyen bizonytalanra menő számítások mindig a legnehezebbek s megtételüknél a legnagyobb óvatosságra van szükség, mert ha az

ember a jövőbe rózsás szemüvegen át tekint, nagyon könnyen csalatkozik reményeiben, jobb tehát sötét szemüveget használni s inkább a kedvezőtlenebb esélyeket venni a számítás alapjául s ha azután a viszonyok kedvezően alakulnak, csak annál nagyobb az ember öröme az előre nem is várt siker fölött.

Ez a szempont vezérel minket akkor, midőn kijelentjük, hogy tervbe vett egyesületünk eddig tervezett alapszabályai gyökeres átdolgozásra és az azokban foglalt s a tagoknak majdan nyújtandó kedvezmények némi részben megszoitásra szorulnak, természetesen csak fenntartással és nem zárva ki a lehetőségét annak, hogy a viszonyoknak netán kedvező alakulása esetén ezek a megszoitások enyhítenek.

Alapszabályaink 9 §-ának végpontja akkép intézkedik, hogy az egyesületbe az első évben korkülönbség nélkül jelentkezhetnek a tagok, miután pedig a 18. § szolgálatképtelenség esetére már 5 évi tagság után 200 koronányi állandó nyugdíjat biztosít, mi természetesebb, hogy az öregebb kartársak kapva kapnak majd az alkalmon és sietnek belépni az egyesület kötelékébe, mert hiszen öt év lefolyása alatt összesen csak felét fizetik be annak az összegnek, melyet az öt év letelte után már az első évben kaphatnak és azután még évek hosszú során át élvezhetnek. Kilátás van tehát arra, hogy egyesületünkbe esetleg néhány száz idősebb tag is fog belépni, kiknél már csak a természet

törvényei szerint is megvan a közeli szolgálatképtelenség lehetősége és beáll a nyugdíjra való ellátásuknak szükségessége, miből kifolyólag egyesületünk már az első öt év leforgása után könnyen abba a helyzetbe jutna, hogy a hatodik évben már husz-harmincezer koronányi nyugdíjat kellene agg koruk s esetleg testi fogyatkozásuk miatt időközben szolgálatképtelenekké vált tagjainak, fizetni mi oly nagy terhet róna rá, hogy könnyen magingathatná erősen alapjaiban, vagy legalább tovább fejlődését megtámadná.

Az idősebb kartársakat egyesületünk jótéteményeiből teljesen kizárni — mi egyrészt annak nemes céljával, hogy tudniillik minden tekintetben jótékonyt gyakoroljon, ellenkezőképpen is, annál kevésbé szabad, mert hiszen egy részük már évek óta fáradozik és bngólkodik az egyesület létrehozásán, keresnünk kell tehát más megfelelő módokat, melyek mellett míg egyrészt a kecske is jóllakik, addig másrészt a káposzta is megmaradhasson, vagyis olyan módot kell kieszelnünk, hogy alkalmat nyujtsunk ezeknek az idősebb, szolgálati érdemekben már megőszült kartársaknak is az egyesület jótéteményeiből való részesedésre, olyanformán, hogy ez által egyesületünk fizetőképessége meg ne rendüljön.

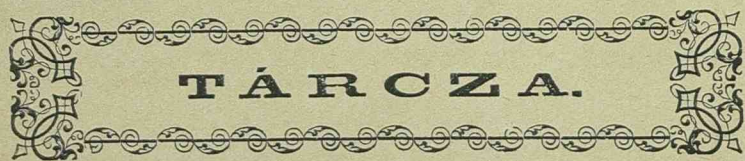
Hogy ezt a célt elérhessük, szükséges lesz első sorban arra sulyt fektetni, hogy az első öt év alatt tekintélyes alaptőke gyűjtessék, hogy majdan ennek kamatai segítségünkre legyenek a mulhatlanul bekövetkező kiadások fedezésénél,

mi csak úgy sikerülhet, ha az eddig tervezett alapszabályok 18 §-ában körülírt kedvezményeket legalább egyelőre részben megszorítjuk, részben pedig megszüntetjük, fenntartván természetesen magunknak azt a jogot, hogy azokat idővel, ha majd látjuk, hogy egyesületünk anyagi viszonyai olyan kedvezőké alakulnak, milyenek közt nagyobb terheket is elviselhet, újból életre keltsük és gyakorlatba vegyük.

A kiadásokat szerény véleményünk szerint a következőknél lehetne megszorítani:

1. A betegsegélyt teljesen törölni kellene, mert tulajdonkép felette nehéz a meghatározása azoknak az eseteknek, melyekben a segélyt csakugyan nyujtani kellene és sok visszaélésre is nyujthatna alkalmat, e helyett azonban a közgyűlést fel lehetne hatalmazni arra, hogy a szolgálatban szerzett nagyobb fokú sérülésekből keletkező betegség gyógyítási költségeinek fedezésére bizonyos határig segélyt engedélyezhessen. A nagyobb anyagi károsodásoknál, elemi csapásoknál ugyanezt az elvet kellene szem előtt tartani.

2. A temetkezési segélyek fenntartandók ugyan, de egyelőre leszállítandók oly módon, hogy 6 havi tagság után a tag elhalálozásánál 200 korona helyett 100 korona, hitvestársának elhalálozásánál pedig szinte az eddig tervezett 100 korona leszállításával csak 60 korona fizetessék ki. Indokolja ezt az intézkedést az is, hogy az ily módon leszállított összegek is fedezik a temetésnél felmerülő s okvetlenül szükséges

Párbaj az erdőn.

(Vadász halond Budapest* után.)

Hárman aludtunk a csőszházban, melynek szalma-födelét az egész éjszakán keresztül tartó eső alaposan átáztatta. Egy csep ráesett arcomra. Felébredtem. Két társam jóízűen aludt. Kinéztem: hajnalodott, az eső elállt. Szivarra gyújtottam s eszembe jutott a tegnapi dolog. Hm . . . Még ilyen csúful nem ültettek fel senkit, mint két társam engem. Irigykedtek reám, mert én már lelöttem az első őzbakomat az idén, de ők még nem. Tegnap a kerülő figyelmeztette egyikünket, hogy egy bizonyos domboldalon majd minden este lát őzeket. Nekem nem szóltak semmit erről, hanem arra kértek, hogy menjek haza és hozzak srétet, mert foglyászat közben kifogytak belőle.

Én semmit sem gyanítva elmentem, ők pedig távollétemet felhasználva, a kerülő által jelzett dombon elejtettek egy — az enyémnél sokkal szebb — őzbakot. Mikor én tíz óra után, töltésekkel megrakva, visszatértem, dicsekedve fogadtak:

— Most már egyenlők vagyunk ám, Pista.

Mérgesen dobtam el az átnyirkosodott szivart.

— No hát majd megmutatom, hogy nem leszünk egyenlők.

Szép csendesesen, nehogy felébresszem őket; fogtam a fegyverem és kilopóztam. A kis Berkes, a daxli, észrevette távozásomat s utánam jött. Visszanéztem a házra és megálltam.

Hátha semmit sem lövök? akkor igazán leleszek főzve.

Berkes elém került és fejét félrehajtva kunyorgatva vakkantott.

— Megyünk, vagy nem megyünk?

Hát menjünk, Berkes.

kiadásokat és így a tulajdonképeni cél a halottnak tisztességes eltakarítása el van érve. Természetes, hogy itt is a leszállítás azzal a fenn tartással lesz eszközözlendő, hogy idővel a lehetőséghez képest a temetkezési járulékok is emelhetők legyenek.

3. Az állandó nyugdíjazásoknál feltétlenül be kell tartanunk az 5 évi tagság kötelezettségét s öt éven belül minden bármi néven nevezendő nyugdíjat vagy végkielégítést beszüntetni s kivéve a legritkább eseteket, melyek közt ismét első sorban foglaljon helyet a szolgálatban esett szerencsétlenség, legyen jogában a közgyűlésnek akár valamelyes végkielégítést, akár pedig állandó ellátást vagy gyermeknevelési járulékot megszavazni. Szükségessé teszi ezt a megszorítást az is, hogy akadhatnának olyan kartársak is, kiknél már az egyesület megalakulása alkalmával meg van a szolgálatképtelenséget feltételező betegség vagy nyavalya s az ilyenek azután tagokul fevételén, alig néhány hónapi tagság és elenyészően csekély tagsági díj befizetése után az utóbbival arányban semmikép sem álló végkielégítést követelhetnének, nagy mértékben megtámadván ez által az egyesület vagyoni helyzetét és gátat vetvén az annyira szükségessé alaptőke szaporításának. (Folytatása követk.)

Hrrr, humm, hum dünnyögte Berkes urfi és biztatván veregette farkával a lábam.

— Menjünk, menjünk!

Nem haboztam tovább, hanem nekivágtam az erdőnek. A fák lombjai és a fűszálak úgy tündököltek, mintha millió és millió gyöngyöt aggattak volna rájuk. Itt-ott a vizes pókhálók csillogtak a szírvány minden színében. A madarak már diskuráltak. A sárgarigó javában dorgálta a hiú fiút, a zöldkánya csukamáj után kiáltozott; az erdőszelén, a mezőn, a krumpli között elbujt fogoly csürrkét akart; a tarlókon keringelő varju, várj-várj kiáltással biztatta, míg a madarak bohócza, a szarka, valamennyit kinevetve, csörögve libbent egyik fáról a másikra. A gyík óvatosan surrant a lehullott cserlevelek és a nedves fű között. Néha kinyújtotta ragyogó zöld fejecskejét, elkapva egy esőtől levert legyet.

Sokszor láttam már ezt az erdőébredést és mégis annyira gyönyörködtem benne, hogy egészen elfelejtettem igazi célomat. De Berkest egy csöppet sem

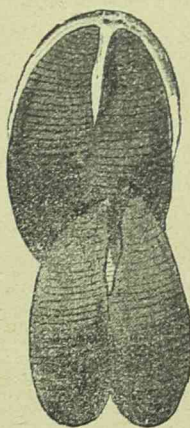
A fővad csapája és csapásáról.

(Folytatás és vége.)

A már tárgyaltakon kívül azok a jelek, melyekről még bikára következtethetünk, a következők. Megjegyzendő azonban, hogy ezek a jelek — egyáltalában a jelek, vagy magában a csapában, vagy azonkívül jelentkeznek, miről egyébiránt értekezésem során már volt szó.

I. Jelek melyek a csapában nyilvánulnak és bikára vallanak:

1. Álesülkők. Az álesülkők vastagsága biztos jel, minthogy a bika álesülkei erős nagyújj-vastagságúak, ellenben a sutái sokkal vékonyabbak.

Hátramaradás.

Túlsietés.

2. Domborodás. Nehéz agancsos tulajdonsága. Nedves helyen, vagy puha talajon keletkezik, midőn a szarvas lépés közben bokáival a talaj felé tolja, csülkeivel pedig élesen hátrafelé nyomja, mi által a lábnyomat belsejét szélességében átszelő kis kiemelkedés, illetve domborodás képeződik.

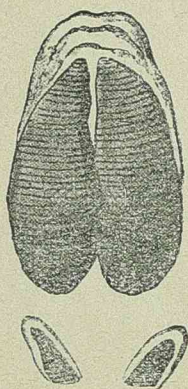
hatotta meg a természet szépsége, mert nyugodtan vakarózni kezdett. Azután a hátára feküdt s girbe-görbe lábaeszkáit nyujtogatva pislogott felém.

— Látod Berkes, nem kapunk semmit.

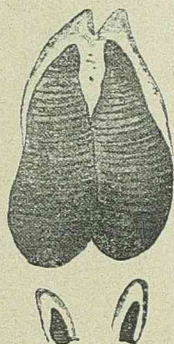
Egy megvető ásitás volt a válasz. Majd hirtelen felugrott és fülelni kezdett. Tovább akartam menni, de a kutya megállított és első lábát felemelve mereven nézett balra a sűrűbe. Én is hallgatózni kezdtem s valami különös zaj ütötte meg a fületem. Mintha üres nádbotokat vertek volna egymáshoz, de messze volt és nem tudtam elképzelni, hogy mi lehet az. Lehajolva, a száraz galyakat kikerülve, óvatosan mentem a sűrű felé. Már beléptem a fák közé, de nem láttam semmit, csak a zaj erősbödött.

Már vagy öt perce mehettem, mikor szélére értem a sűrűnek. Egy kis tisztás volt előttem s azontúl mintegy hetven lépésnyire hozzám egy másik, kerek tisztás, melyet fák, bokrok vettek körül. Most már láttam a zaj okozóit. Két gyönyörű szarvasbika volt. Az egyik hat águ, a másikat nem tudtam a fák

3. Él. A bikánál a csülkök csúcsai egymást érintvén, tehát a csülkök szorulása folytán a két csülök között (minthogy mind a kettőnek a belső éle kissé homorú) a csapában egy vékony, hosszukás talajemelkedés képződik. A sutánál csülkeinek eltérő alkatánál fogva ez a jel nem jön elő.

Bika álcslülkei.

Suta álcslülkei.

4. Hozzálépés. A gyenge bika gyakran hátulsó lábával előlábának csapája elébe, a jó agancsos mellé és a derék, nehéz vad oldalt mögéje lép. Ezeket a lépésbeli modorosságokat vadásznyelven az első esetben nevezzük: túlsietés, a második esetben: hozzálépés és a harmadik esetben: hátramaradásnak. Megjegyzendő, hogy (mint már érintettem) a „hozzálépés” viselő suták csapásában is előfordul, de ez csak kivételesen; valamint a „hátramaradás” is, de csakis a viselősség időszakában; különben pedig e jelek biztosan a bikák jegyei.

5. Hármaskoca. Ez a „jel” mindig agancsosra vall s akként jön létre, hogy a szarvas előlábának csapájába úgy lép be (kissé oldalt), hogy a kettős csapában három bokalenyomat látszik.

6. Csalás. Nem igen jó bikára vall. Ez a jel akként keletkezik, hogy a vad hátulsó lábával csak-

nem teljesen belép az első láb csapájába s azt kissé meghosszabbítja, minek következtében felületesebb megtekintésre egy erősebb bika csapájára lehetne következtetni.

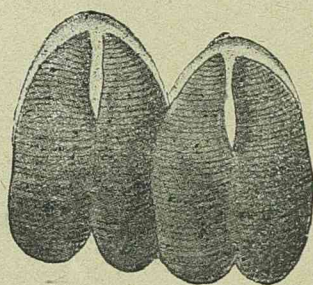
7. Csaliessel. Kint legelvén, mielőtt a bika végkép visszatérne az erdőbe, előbb rendesen tág kártyában egy darabig visszatér s azután vált be csak távolabb helyen a pagonyba.

8. Zöldcsapa. A legbiztosabban bikára vall. A bika lépés közben ugyanis csülkeit összeszoritja; midőn tehát fűvön, vagy zöld vetésen át halad, a csülkei közé szorult szálakat elmettse s lábemeléskor — mint-hogy akkor szétnyílnak a csülkök — csapájába ejti. E csapánál annak frissességére, vagy kevésbé friss voltára a zöld jelek frissességéből, kevésbé friss, vagy fonyadt — esetleg száraz — voltából lehet következtetni.

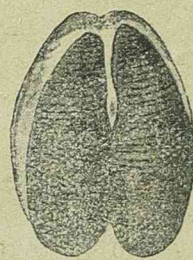
II. Csapán kívüli jelek:

9. Lombjel, midőn a bika a sűrűségben haladva, agancsaival a lombot leszaggatja, az ágakat letördeli.

10. Enyelgés-nek neveztetik, midőn a bika játékból agancsával vakondturást, vagy hangyabolyt hány szét.

Hozzálépés.

Csalás.

11. Horzsolás, mely a fa kérgén látszik. Ezt a szarvas agancsaival idézi elő.

III. Közös jelek:

Ezek kevésbé fontosak s inkább csak arról adnak

miatt jól szemügyre venni, nyolcz vagy kilencz éves lehetett.

A két remek állat dühösen küzdött egymással. El-elváltak, majd előre feszített lábakkal mereven néztek egymásra és újra összecsaptak. Csattogtak az agancsok, feszültek az inak s én dobogó szívvel néztem a páratlan párbajt. A két szarvas már rég verekedhetett, mert mindakettő harapdálva lógatta oldalt a nyelvét és köhögve lihegett. A mint elváltak, a fiatalabb türelmetlenül kapálva hánnya a fejét, mintha újabb összecsapásra hívná ellenfelét. Az öregebb, a tisztás szélére nézve makogott.

Én is oda néztem s megláttam a párbaj okát.

Egy szép szarastehén feküdt ott a tisztáson, két már elég nagy borjával. A párbaj tehát őmiatta van a férj és a házibarát között.

De melyik a férj?

Hirtelen fölriadtam, mert Berkes morogni kezdett, amit hangos ugatással szokott folytatni.

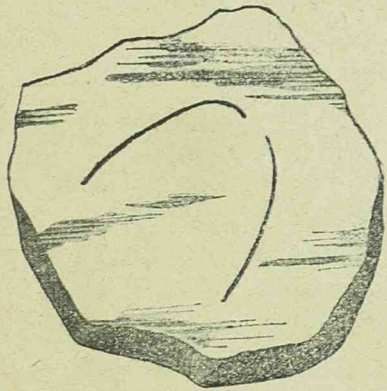
Megfogtam és egy nyakáról lecsüngő szíjjal

orrára vertem. Berkes elhagyta a morgást, mert megértette, hogy bekötöm a száját, ha be nem fogja. Mégis nagyobb biztosság okáért odakötöttem egy fához. De most, hogy csaljam én ki az egyik szarvast? Helyemről a sűrű ágak miatt nem lőhettem egyikre sem. Ha kilépek a sűrűből észre vesznek. Szarvascsaló volt ugyan nálam, de azt tapasztalásból tudtam már, hogy a csalogatótól a szarvas elfut. Mit csináljak? Vigyázva felhúztam a két kakast, miközben Berkesre néztem. Nyugtalanokodva, hol felkelt, hol leült.

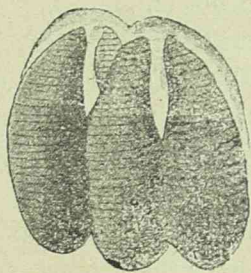
Jól a farkára léptem. Élesen felvonított de ugatni nem mert, mintha csak megértette volna, hogy mit akarok. Rögtön oldalt esúsztam hogyha a szarvas kijön, oldalba kapjam. (Az előlről kapott lövést sokszor elviszi a szarvas, kivéve, ha a fejébe kapja. De ezt csak nagyon ritkán lehet megkoczkáztatni s akkor is csak bravuros lövőnek).

A vonítás után a két szarvas egyszerre megállt. Az idősebb kissé félrehajtott fejjel, aggódva nézett a nőtényre. A fiatalabb kinyújtott nyakkal, szimatolt a

felvilágosítást, hogy minő vaddal van dolgunk, de esetleg az ivarra nézve is és a vadnak valamely helyen való megfordulási idejéről. Ezek közé tartozik az őnjel. midőn a bika, vagy suta csülkeinek élet — illetve külső konturáját — a sziklán lépésével mintegy le-rajzolja; — a harmatos csapás, midőn a szarvasvad hajnalban a fűben, gabonában s egyéb sűrű szálal növényzetben történt járásai, vagy áthaladása közben

Őnjel.

Hármas boka

a harmatár leverése által messziről látható csapást hoz létre; a pecsét, mely sáros helyen, vagy esőzések alkalmával a talaj fellazulása következtében akként jó létre, hogy a szarvasvad csülkeihez sár tapad („bockort kap”), mely folyton nagyobbodván, végre súlyánál fogva lepényalakban lehull s benne a láb lenyomata látható. — A közös jelek-hez tartozik még a vad hullatéka is, melyet szintén szükséges ismerni a szarvasvadásznak. A hullaték a vad ivara és kora szerint szintén különböző. A suta hullatéka elszórt bogyókból áll; a bikáé összeállóbb, zömökebb. Őszkor mind a két ivar hullatéka összefüggő, nyálkás. minek következtében csak behatóbb szemle után lehet a bika hullatékát a tehénétől megkülönböztetni; az évnek többi szakai szerint azonban mindig meglehetősen éles eltérés van köztük és biztos ismertető jegyet képeznek az ivarokra nézve. Például: télen a suta egyenetlen

darabokat hullat; a bika is, de hullatéka kerekded, összelapított bogyóforma összetételekből áll, melyeknek egyik lapján mélyedés, másikán csapocskaszerű nyulvány látható. — Tavaszkor ezek a bogyók mindkét felükön összenyomottak (lapított formájúak) s mindenkép nagyobbak a sutaénál s inkább összefüggő csomókban hullanak. Ellenben a suta tavasszal egyesével és kicsiny alakban hullat. — Nyáron a bika hullatéka nyálkával bevont, míg a sutaé nem; — továbbá hosszúkás, kemény és az említett csapocskák által jellemzetesen fűrtyszerűen összefüggő. A suta hullatéka makk-alakú és egyoldalilag, gyakran azonban mindkét oldal felől minden egyes darab nyújtványokkal ellátott. — Legfeltűnőbb külső jele a szarvastehen ürülékének az év majdnem minden szakában a makk-alakú forma; megjegyzendő azonban, hogy csak akkor van nyálkával bevonva, ha a táplálék igen jó (dús és választékos). A kifejlett szarvas ürülékén a nyújtványok rövidek és kerekdedek, a fiatal szarvasén ellenben hosszabbak és hegyesek. A bőség-idény alatt a szarvasbika ürüléke vékony, szabálytalan s nem nyálkás; ellenben a suta ürüléke nyálkával van bevonva és külsőre is szabályosabb. Végül megjegyzem, hogy a csapából sohasem lehet az agancs minőségére következtetni, mert tudvalevőleg az egyformán erős bikák nem viselnek mindig egyforma agancsot.

Lakatos Károly.

LEVELEZÉS.

Milova 1900 évi október hó 14-én.

Tekintetes szerkesztő úr!

Legyen szabad egy vakmerő vadászói merényletről értesíteni lapunk tisztelt olvasóit, hogy a példából okulva lássák, mennyire óvatosaknak kell lenniök ezzel a veszélyes

hang irányában. Én elcsúsztam ugyan a kutyától, de féltem, hogyha az idegen szagot megérzik, kereket old az egész társaság. Szerencsére széllel szemben voltam és a szarvasnak közelebb kellett jönni.

Ovatosan kezdett közeledni Berkes felé, de minden lépésnél megállt és szaglászott. Kidugta fejét a bokrok mögül s a mint magasra tartott fejjel körülnézett. tisztán láttam, hogy dagadoznak könnyzacskói szimatolás közben.

Még egy lépés és teljes pompájában láttam oldalt, tölem negyven lépésnyire.

Célba vettem, de a mint fölemeltem a puskát, meglöktem egy galyat. Bármily csekély neszt is okoztam, a szarvas azonnal felém fordult. Nem késhettem tovább, megnyomtam a ravaszt. A szarvas két első lábára rogyott és fájdalmasan felbögött. Rögtön láttam, hogy nem találtam halálosan, kiugrottam a tisztásra. A mint a megsebzett vad meglátott, kinosan próbált felemelkedni, de visszarogyott és én oldalába lőhettem a halálos golyót. Végerőlködéssel felszökött s fejét

hátrkapva úgy, hogy agyancsa a hátát érte, összeesett.

A másik szarvas, a nöstényt s a kicsinyeket mintegy vezetve, kiugrott a tisztást környező sűrűből. A közeli dombok részeit átrohanva a töhibitől követve, nyilsebesen eltűnt szemeim elől.

Berkes, a mint a szarvast elesni látta, tudta, hogy most már szabad ugatni s valóságos üvöltéssel igyekezett helyrepótolni hallgatását. Eloldoztam a fától és vele együtt mentem áldozatomhoz. Először a gyors fordulás miatt a bal első lábát találtam el, szügyétől másfél arosznyira. Második golyóm a balközépső bordák között ment be és a mint később láttam, a jobb czombjában akadt meg, elkapulva a megrepesztett csonton. Két szúrást tettem a hasán nehogy felpuffadjon és a csőszház felé kürtöltem, hogy hozzanak szekeret.

Megnéztem az órámat, fél hat volt. Tehát két óra hosszát tartott a vadászatam, mert fél négykor indultam el. Kényelmesen leültem reggelizni. Berkes szalonadarakban kapta meg kiérdemelt jutalmát. A hogy a szarvasra néztem, megint eszembe jutott, hogy

néppel szemben. Midőn még megjegyezném, hogy vidékünkön a vadászás nagyon elterjedt foglalkozás, leírom az esetet úgy, a hogy történt.

Folyó hó 4-én szeretett főnökünk Bécsi Dezső m. kir. erdész ur hajtóvadászátot rendezett a milovai pagony VI. számú védkerületében az ugynevezett „Ivánicza“ erdő-részben a fiatal vágásban, mert tudomására jutott, hogy itt nagyobb farka vaddisznó tartózkodik. A vadásztársaságot nevezett főnökünk és szaktársaim képezték, hozzánk csatlakozott ezenkívül az éppen nálam tartózkodó sógorom Ugi György, ki a mult hó végével került ki a vadászerei erdőőri szakiskolából.

A kitűzött helyre reggeli 5 órákor érkeztünk meg s miután a hajtók már megkapták a megfelelő utasításokat a vadászok a „Pestye“ nevű hegygerinczre vonultak, hol Nikics Adolf póterdőőr jelölte ki az elfoglalt állásokat. Midőn az ötödik puskás lett helyére állítva, éles füttyök zavarták meg a néma csöndet, melyek azonnal felébresztették figyelmünket s nyilvánvaló lett, hogy ez jel a vad-orzók összehívására s ól. Feltevésünkben nem is csalódtunk, mert csakhamar hallhattuk a menekülők által okozott zajt s mi hagytuk is őket menekülni minden háborgatás nélkül.

A vadorzók távozása után mi is elfoglaltuk állásainkat s nyugodtan vártuk a felénk törekvő vadat.

Alig álltam így öt perczig helyemen, midőn a következő figyelmeztető szavakat hallottam:

„Bölcs! a sógorára egy vadorzó megy!“

A figyelmeztetésre természetesen rögtön ott hagytam állásomat, hogy sógoromnak segítségére siessek, alig tettem meg azonban az első ugrást, már a vadorzó sógorom mellének irányított puskája eldőrdült, a gondviselés azon-

melyik a férj? Nem-e azt lőttem le? De a másik idősebb volt és aggodalmas pillantásai, az egyetértő menekülés megnyugtatták lelkiismeretemet, hogy az volt a férj. (De, ha elem kerül lelkiismeret furdalás nélkül le-durantottam volna azt is).

— Látod Berkes, megmentettük egy nemes család házi békéjét.

Berkes legyűrte az utolsó falatot és szájaszélét üörüllyalva, összekunkorodott farkára pillantott, melyen egy sáros folt disztelenkedett.

— Hrrr. hrrr, vak, vakk — azért nem kellett volna a farkomra hágni!

— No ne aprehendálj. itt van még egy harapás szalonna.

Berkes megbékülve küldte le a jó falatot és hangos ugatással szaladt a mégérkezett szekér elé.

A kocsis mialatt szekérre tettük a vadat mosolyogva szólt hozzám:

— Ez ez első bika az idén uram! Szép állat. Megérdemelte a korai fölkelést és fáradságot.

Két barátom mosolyogva gratulált, de láttam, hogy méreg eszi mindakettőt. A szekér után ballagva, elmondtam nekik a vadászat történetét és hozzátettem:

— Bizonyosan még most sem tudom, hogy melyiket lőttem le. De erősen hiszem, hogy nem a férjet.

— Miért?

— Mert az asszony még az állatok között sem választ vénebb házi barátot, mint a férje

közli: Répay Albert.

ban nem akarta, hogy a gonosz szándéku ember golyója egy oly derék fiatal ember életét kioltsa, a ki ilyen válságos pillanatban sem vesztette el lélekjelenlétét, hanem erre ő is felkapta fegyverét s célba véve támadója czombját, abba a vaddisznónak szánt 7 szem postát röpítette.

A vadorzó oly hirtelen bukkant sógoromra, hogy midőn ezt észrevette, alig 10 lépésnyi távolban állt tőle s midőn ez román nyelven megállásra szökött fel, sőt figyelmeztetését még egyszer ismételte, a gazember rögtön fegyverét használta. Mindennek szem- és fültanuja volt a sógorom jobb oldaláról álló Makay György szaktársam, ki azonnal segélyére sietett s velem egyszerre érkezett meg, ekkor azonban a még sebesülten is védekező gazember már le volt gyűrve s fegyvere kezéből kicsavarva.

A vadászat azonnal be lett szüntetve s főnökünk elrendelte, hogy a sebesültet szállítsák le a hajtók a milovai község-házához, hol azután még aznap orvosi gyógykezelésben részesült, míg ez alatt Kéri Sándor csendőrnester megejtette a nyomozást s kiderítette, hogy a vadorzók összesen nyolczan voltak. Délután öt órára megérkezett Aradról a királyi ügyész és a vizsgálóbíró is és megtartották a helyszíni vizsgálatot, mely alkalommal Ugi György sógorom mint vádlott, alulírt, valamint Makay György erdőőr és Nikics Adolf póterdőőr mint tanúk lettünk kihallgatva s most nagy érdeklődéssel várjuk a törvényszéki tárgyalást, melynek eredményét a szerkesztő ur szíves engedelmeivel közölni fogom lapunk tisztelt olvasóival. (Kérjük erre s szíveskedjék lehetőleg az ítélet teljes szövegét beküldeni. A szerkesztő).

Maradtam szaktársi üdvözléssel igaz hive

Bölcs József
IV. oszt. m. kir. erdőőr.

Névjegyzéke

azoknak az erdészeti és vadászati alkalmazottaknak, kik az országos erdészeti és vadászati altiszti nyugdíj és segélyegyesületbe leendő belépésüket bejelentették.

Sor-sz.	Név	Lakhely	Megye
528.	Cizmás Száva . .	Boros-Jenő	Arad
529.	Czere Sándor . .	Cserkut	Baranya
530.	Schneller Lipót . .	Kis-Gyánt	Tolna
531.	Pálfi Rudolf . .	Somogy-Endréd	Somogy

Hasznos tudnivalók

A mai kor egyik legfőbb kíváncsi az, hogy az ember annak szellemével haladjon s így a lehető legnagyobb gondot vessen az önművelődésre. Ezért a hasznos tudnivalók rovatába tartozónak ismerjük azt, hogy egyes, az

önművelődésre kiválóan alkalmas művekre irányítjuk olvasóink figyelmét. Ilyenül szolgáljon az alábbi közlemény is:

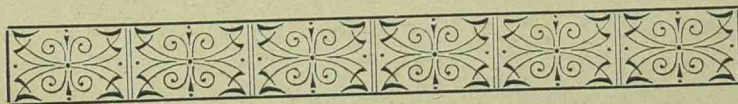
Irodalmi esemény. A magyar literatura hivei az idő szerint alig beszélnek másról, mint arról a hatalmas vállalatról, amely a Légrády testvérek kiadásában most indult meg. A 200 füzetre, vagyis tíz kötetre rugó irodalmi mű, amelynek első füzetét már szétküldték, Brehm Alfréd „Tierleben“ című korszakos nagy művének magyar kiadása. Ezt a művet, amely Németországon kívül is óriási feltűnést keltett, a magyar kiadó cég nem egyszerű fordításban adja a közönségnek. A magyaros átültetés eszközöi a tudomány mai színvonalához s a hazai viszonyokhoz alkalmazzák, ami azt jelenti, hogy a most megindult magyar kiadás a Brehm-féle mű összes eddig megjelent kiadásoknál értékesebb lesz, mert az évek folyama alatt az eredeti munka némely része elavult. Az újabb megfigyelésekkel s a hazai adatok felhasználásával bővített magyar Brehm olyan teljes mű lesz, amelyhez hasonló egy művelt nemzet nyelvén sem jelent meg. Ez a vállalat mind arányaira, mind eszközeire nézve a legnagyobb természettudományi mű, amely magyar kiadásban napvilágot látott. Illusztrálja ezt nemcsak az, hogy tíz vaskos kötetből fog állani, de az is, hogy a rendkívül becses szöveget 1800 művészi kép magyarítja, hogy 80 fekete nyomatú műlap és 100 színes nyomatú műmelléklet járul hozzá. A mű címe: „Az állatok világa“ Szerkesztője Méhely Lajos, a magyar tudományos akadémia és több külföldi tudományos társulat levelező tagja. Munkatársai Chernel István, Csiki Ernő, Kohaut Rezső és dr. Rátz István, akik a szakirodalom legkiválóbb művelői. Hogy „Az állatok világa“ mennyire fölkelte maga iránt a figyelmet s hogy azt mily értékesnek tartják, az is bizonyítja, hogy Wlassics Gyula és Darányi Ignác miniszterek a művet körrendeletben ajánlották. A most megjelent első füzetben a majmokról van szó. A majomvilág rendkívül érdekes leírása kezdődik meg benne, oly élénken és oly színesen, hogy a laikusnak is gyönyörűségére szolgál. Ez az első füzet hű képét adja az egész munkának és mindenkit meggyőzhet arról, hogy nemcsak tanulságos, de érdekes mű lesz, mert hát „Az állatok világa“ a legjobb példa arra, hogy a tudományt mint lehet népszerűsíteni. A magyar Brehm kétféle kiadásban fog az olvasó közönség elé kerülni, u. m. bekötött és füzetes kiadásban. A bekötött kiadás első kötete 1901 január hó folyamán fog megjelenni. Ezentúl minden további félév egy-egy újabb kötetet fog a könyvpiacra hozni, s így öt év lefolyása alatt a 10 kötetből álló mű teljesen be lesz fejezve. Minden kötet 18 koronába fog kerülni, az egész 10 kötet ára tehát diszes félbőr-kötésben 180 korona. Az egész mű 200 füzetből fog állani, melyeknek ára 80 fillér lesz; a diszes bekötési tábla 3 koronáért lesz kapható. A bekötés háta finom chagrinbőrből készül, gazdag aranyozással; a bekötés táblája tartós vászonból való. Nagy súlyt vetnek az izlésre, szépségre és tartósságra. Az első füzetek már ez év október havában kerülnek a könyvpiacra és azontúl havonta 3–4 füzet fog megjelenni, átlag egy-egy heti időközökben. A füzetes kiadás semmi esetre sem fog több mint 200 füzetre terjedni. Mutatványfüzetet és tájékoztatót a kiadóhivatal ingyen és bérmentesen küld.

A kínai veszedelemben ujjal két újabb fordulat is állott be. Az egyik az, hogy míg az ugynevezett boxerek társasága a keresztények és egyáltalán idegenek kiűztését tűzte ki céljául, most egy másik titkos társaság maga a kínai uralkodó ház ellen csinal forradalmat. Valószínű egyébként, hogy ez kedvező befolyással lesz a békekötés gyors lebonyolítására, mert a császár ilyen-képen két tűz közé van szorítva. A másik fordulat az az egyezmény, mely legújában Angol és Németország közt jött létre s mely cda sarkallik, hogy a kínai birodalom területének sértetlenségét biztosítják. Ennek az egyezménynek az éle nyilvánvalóan Oroszország ellen irányul, mely már markában tartotta a birodalom egy részét, Mandsuriát.

Oroszországot, de nem csak azt, hanem az egész művelt világot most erősen foglalkoztatja az a merénylet, melyet egy meggondolatlan egyetemi tanuló a csári pár élete ellen akart elkövetni. Az illető ugyanis egy hosszú alagutban, melyen a csár vonatjának kellett elhaladnia, nagy mennyiségű robbanószert ácsolt el s csak a véletlennek köszönhető, hogy gonosz szándéka kiderült és megghiusult. Azt hiszik, hogy a megtévelyedett ifjú az anarkistákhoz tartozik.

A búrok küzdelme még mindig tart s erőfeszítésük sokkal nagyobb, mint a minőnek még csak nemrég hitték. Apróbb csatározások napirenden vannak s ezeknél rendesen az angolok kúzzák a rövidebbet. Ujjában a már egyszer elesettnek híresztelt De Wett búr tábornok kihirdette, hogy minden búr, ki az angolok előtt leteszi a fegyvert, hadifogolynak tekint s birtokát elkobozza. A búr katonák eddig semmiféle zsoldot nem kaptak, ezen túl ezt is fognak kapni, még pedig olyat, melyet egyetlen hadsereg katonái sem élveznek: naponként mintegy 7 koronát. Ennek hírére azok az európai önkénytesek, kik a búr szolgálatból éppen a zsold hiánya miatt kiléptek volt, most újból tömegesen visszatérnek az elhagyott zászlók alá.

Különfélék.

Fgyelmeztetés. Ismételt kéréseink dacára még mindig meghaladja a háromszázat azok száma, kik sem hátralékaikat be nem fizették, sem pedig előfizetéseiket meg nem ujjították. Ilyen körülmények közt csak olyan lap tarthatja fenn magát, melynek az előfizetési díjakon felül — talán függetlenségének rovására — egyéb pénzforrások állanak rendelkezésére, miután pedig a mi lapunk

nincs ilyen helyzetben, még egyszer és utoljára kérjük a fenti hibában leledző tisztelt olvasóinkat, hogy kötelezettségüknek még e hó folyamán, legkésőbb azonban a jövő hó közepéig eleget tenni sziveskedjenek, mert különben kénytelenek lennénk a lapunk részükre való további küldését beszüntetni még akkor is ha ez által minden eddigi munkálkodásunk most, midőn már siker küszöbén állunk, romba dőlne. Utóvégre senki sem kívánhatja tőlünk, hogy bárkinek érdekében is saját anyagi romlásunkat idézzük elő. Minda/ok, kiknek előfizetése már lejárt, vagy legközelebb lejárni fog, ezt mai lapunk czimszalagjáról megtudhatják.

Szerkesztői üzenetek.

Csizmás Száva urnak, Boros-Jenő. Az a két fiatalember mindenestre be fog léphetni az egyesületbe. **Weydauer Antal** urnak, Bakóvár. A 3-ik szám már helyes címére ment a másodikat pedig utánküldtük. **Bálint László** urnak. Füzér. Köszönet jóleső soraiért! Kérjük lapunkat és eszméinket tisztelt karsai közt terjeszteni. A lap Szentésre még mindig jár. **Muckenthaler Ferencz** urnak, Busetina. „Az erdő és annak fenntartója” című röpiratot még június 18-án tettük postára s így nyilván eltévedt. Most 19-én egy másik példányt küldtünk. **Pirchann Fridolin** urnak, A. Köröskény. Az ünnep- és vasárnapi munkaszünet csak a központi irodák személyzetére vonatkozik s az ezt tárgyzó 4120 eln. számú ministeri rendelet oly kép intézkedik, hogy ilyen napokon a személyzet felváltva teljesítsen felügyelői szolgálatot. Az erdőőrzéssel megbízott személyzetre ez természetesen nem terjeszthető ki, mert hiszen ez a fatolvajoknak, vadászoknak stb. a legjobb alkalmat nyújtana gonosz mesterségük üzésére. **Varga László** urnak, Sz. Nagytalu. Egy pár mutatványszámot küldtünk már Szilágyvármegyébe, mindazon által nagyon lekötölez, ha az egyes tisztelt katársak címét velünk közli. Onnan bizon még csak hárman járatták lapunkat, a mi édes kevés.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos
Podhradszky Emil.

Az alulírott m. kir. erdőhivatal kerületében egy III-ad osztályu főerdőőri, előléptetés esetén megfelelő számú erdőőri, illetve erdőlegényi állomásra az állományszerű illetményekkel ezennel pályázat nyitattik.

Pályázók felhivatnak tehát, hogy az 1879 évi XXXI. törvényezikk 37 §-ban felsorolt kellékekkel, az államerdészeti szolgálatba ujonnan belépni kívánók azonfelül ép és erős testalkatukat, jó látó-, beszélő- és hallóképességüket kincstári kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos, vagy honvédtörzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, valamint életkoruk és illetőségükről tanuskodó anyakönyvi kivonattal, továbbá a hivatalos magyar nyelv szóban és írásban való tökéletes birását igazoló okmányokkal felszerelt és sajátkezüleg irt kérévényeiket folyó évi november hó 10-ik napjáig alulírt erdőhivatalnál nyujtsák be.

Orsován, 1900 évi október hó 3-án.

M. kir. erdőhivatal.

Az alulírott m. kir. erdőigazgatóság kerületében elhalálozás folytán megüresedett egy II-od osztályu famesteri állomásra 840 korona évi bérrel, természetbeni lakással és az egyéb állományszerű illetményekkel pályázat nyitattik.

Az ezen állomásért folyamodók beigazolni tartoznak, hogy a vizi-, ut- és polgári építkezésekre vonatkozó gyakorlati ismeretekkel birnak s jártasak az e tárgy munkálatokkal járó rajzolási és egyéb teendőkben is.

Az államerdészeti szolgálatba csak most belépni kívánók ezenkívül erős és ép testalkatukat, különösen

jó látó-, beszélő- és hallóképességüket kincstári erdészeti orvos, vármegyei főorvos, vagy honvédtörzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, valamint életkorukat és illetőségüket anyakönyvi kivonattal, továbbá a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való tökéletes birását okmányokkal igazolni tartoznak.

Az így felszerelt és sajátkezüleg irt folyamodványok folyó évi november hó 10-éig az alulírott m. kir. erdőigazgatóságnál nyujtandók be.

Beszterczebányán, 1900 évi szeptember hó 30-án

M. kir. erdőigazgatóság.

MEDVEBÖRT

50—70 koronáig, szarvas agancsokat
vásárol

Katona Mihály

a Magyar Nemzeti Muzeum praeparatora.

Budapest. VIII. József körút 13.

Kitünő minőségű slavonsiai Tölgymakkot

nemkülönb mindenféle erdészeti magot ajánl a

MAGYAR MAGPERGETŐ GYÁR
Faragó Béla

Zala-Egerszegen.

Minden kiállításon kitüntetve; legutóbb
Párisban ezüst éremmel.

Téli filez (halina) csizmát

párját 8 korona 40 fillérért, tiszta gyapjuból készít

Bogdán Gyárfás

Kalaposmester

Baróthon (Háromszék megye).

Megrendeléseknél a láb hossza és a szár bősége közlendő. Megrendelések utánvét mellett gyorsan és pontosan teljesíttetnek. A csizmák kitünő voltaért és jóságáért kezesség.

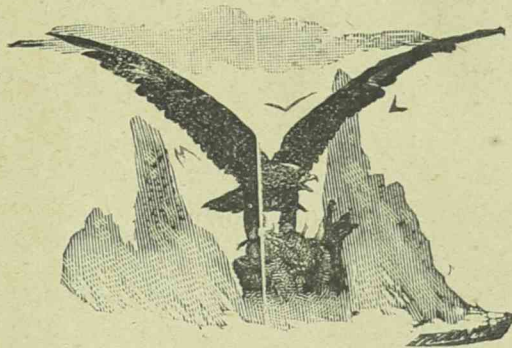
1—10

Zoologiai Lapok

képes közlemények a tudományos és gazdasági állattan és vadászat köréből,

szerkeszti: Parthay Géza.

A Zoologiai Lapok gazdasági rovatában állandóan foglalkozik méhészettel és ebtenyésztéssel is. Az elmúlt évben 260 oldalon 130 ábrával illusztrálva jelent meg. E lapot az „Erdészeti Ujság” előfizetői évi 8 kor. helyett, félévenként 2 korona kedvezményes áron rendelhetik meg. Mutatvány számokat ingyen küld a kiadóhivatal mely Budapesten. Rottenbiller utca 30 szám alatt van.

Dr. Lendl Adolf

világhírű

zoologiai laboratóriuma elvállal szárnyasokat és szőrmés vadat kitömésre.

Jutányos árak, kitűnő munka, művészi kivitel.

BUDAPEST, II, Donáti u. 7.

A természet } állattani, vadászati és halászati
és Halászat } képes folyóirat. Egy évre 6 kor.
Megjelenik havonként kétszer.
Mutatványokat ingyen küldünk.

Mező- és erdőöröknek

úgyszintén vadászati czelokra alkalmas
szuronnyal ellátott, használt 1-3

Werndl fegyverek

rendkívül olcsón kaphatók

Kohn A. M., vas- és fém- keres-
kedésében,

Budapest VI., Mezsár-utca 9.

**Az „Erdészeti Ujság”
Könyvpiacza.**

Az Erdészeti Ujság szerkesztőségénél megrendelhetők:

1. Fónagy József:

„A vizsla idomítása”, diszkötésben 6 K.
„A fécán és fogoly vadászata”, diszkötésben 6 K.

2. Podhradszky Emil:

„Az erdő és annak fentartója hazánkban a második évezred elején” (Röpirat) füzve, bérmentetlen 1 K.

Ájánlott küldéssel minden mű 35 fil. több.
Ájánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe.

**Az Erdészeti Ujság
szerkesztősége.**

UNGHVÁRY LÁSZLÓ 300 holdas
czegledi gyümölcsiskolája és szőlő-
telepének árjegyzéke megjelent,
mely 500 gyümölcsfaj leírását tartalmazza. Nemes csemete eladatik 2 krtól 50 krig. Rendelhető mindenféle vadoncz, nagymennyiségű sima és gyökerező szőlővessző. Kap-
ható sövény-készítésre alkalmas akác, gleditschea maclura, ribizli stb. Vizsonteladók 20-30% engedményt s 4-6 havi hitelt kapnak. Kertészeti eszközök és kitűnő borok is adatnak el. Árjegyzék bérmentve küldetik.

Ajánlkozás.

Erdőőri vagy vadőri állást keres 31 éves kiszolgált csendőr, ki ép, egészséges testalkatu, az erdészeti szakmába vágó bármily kezeléshez és vadászathoz ért. Szíves megkeresések intézendők:

Kubinyi József,
Gömör-Panyit, poste restante.

Első rangu egyenruházati intézet.

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udv. szállítók. Ő cs. és kir. Fensége József Főherceg udv. szállítói.
A nagyméltóságu Földmívelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállítói.
Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

BUDAPESTEN

IV. Belváros, Sütő utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

A XVIII. számú, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közrebocsátása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu

ERDESZETI és ERDŐ ALTISZTI EGYENRUHÁK

nemkülönb felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt, — a betekinthező számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb meglegedésére hoztuk kivitelbe.

POLGÁRI RUHÁK

a legujabb franczia es angol divat szerint, szinte jutányos árban készítettnek. — Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készsággal beszerezünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olcsó reklám árak által régi vevőinket megteveszteni óhajtják, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyujthatnának. Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

Szerb királyi udvari szállítók.

Ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságu Földmívelésügyi Ministerium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha-szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Jutányos árak.

Stegmann János
KÖNYVNYOMDÁJA
Sz. Sebesen

elvállalja minden

könyvnyomdai munka

gyors és csinos

*** **elkészítését** ***
a legolcsóbb árak mellett.

MÁGYARHON ELSŐ LEGNAGYOBB és LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE

BRAUSWETTER JÁNOS

SZEGEDEN
CS. és KIR. KIZÁRÓLAGOSAN SZAB.
KRONOMETER- és MŰ-ÓRÁS
FELTALÁLÓJA A REMONTOIR
INGAÓRÁKNAK STB. STB.

ÓRÁK, ÉKSZEREK
10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
KÉSZPENZÉRT, VALAMINT,
RÉSZLETFIZETÉSRE

JAVÍTÁSOK 5 ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT.

KÉPES ÁRJEJYÉK 2000ILLUSZTRÁCIÓVAL INGYÉN és BÉRMENTVE

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.